

SENTÈNCIA 17-96 DE 2 DE SETEMBRE DE 1996

Denuncia falsa.- Furt amb abús de confiança.- Error en l'apreciació de la prova.- Infracció de norma penal substantiva.- Despeses processals.

Ponent: M.I. Sr. Josep Lluís VÁZQUEZ SOTELO

ANTECEDENTS DE FET

I.-RESULTANT: Que en la causa de referència el M. Iltre. Tribunal de Corts va dictar Sentència en data 4 de març de 1.996 amb el següent pronunciament: "FALLEM: Que hem d'absoldre i absolem a l'acusada Maria Àngels B.R. dels delictes majors de denuncia falsa i de furt amb abús de confiança, així com del delicte menor de furt amb abús de confiança, que li són imputats pel Ministeri Fiscal i l'acusació privada, i l'hem de condemnar i condemnem com a responsable penalment en el concepte d'autora d'una contravenció penal de furt amb abús de confiança, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena d'UN MES D'ARREST CONDICIONAL, al pagament de les despeses processals causades i a que indemnitzi al Sr. Manel M.I. en la suma de cinquanta mil pessetes."

II.-RESULTANT: Que contra l'esmentada Sentència es va interposar Recurs de Suplicació per Manel M.I. en la seva condició de part perjudicada, el qual va ser admès a tràmit, havent-s'hi oposat el Ministeri Fiscal i formulant la processada Mª Àngels B.R. recurs adhesiu, compareixent les parts davant aquest Tribunal Superior, que va procedir a assenyalar dia i hora per a la vista dels Recursos. La qual s'ha celebrat el passat dia 14 de juny d'enguany, amb informes de les parts recurrents i del Ministeri Fiscal, restant els autes conclosos per sentència.

III.-RESULTANT: Que el recurrent M.I. va fonamentar el seu recurs en dos motius: a) la resolució recorreguda incideix en error en l'apreciació de la prova (art. 3.5 del Decret Regulador) i b) la Sentència ha infringit normes penals substantives per la seva "indeguda manca d'aplicació" (sic), invocant especialment la infracció dels articles 243 i 110 del Codi Penal (art. 3.7). Aquells motius els desenvolupa el recurrent a l'apartat segon del seu escrit i sobre ells ha informat a la vista del recurs.

Estima que al primer Considerant de la Sentència recorreguda, en explicar els motius pels quals el M. Iltre. Tribunal de Corts va estimar que el document que obra al foli 8 del sumari no constitueix prova de la quantitat sostreta, incorre en error en la valoració de la prova, especialment quan la Sentència afirma que el reconeixement per part de Mª Àngels B. d'haver sostret la suma d'un milió de pts "obeeix més a la voluntat de retenir el lloc de treball que no pas a la veritat", perquè BARREIRA, quan signà aquell document (reconeixent haver sostret un milió de pessetes), no ho va fer per retenir el lloc de treball, perquè consta en autes que ja estava acomiadada quan va signar el document. Refuta també el recurrent l'afirmació que fa la sentència quan diu que "no és gens creïble que l'acusada hagués pogut sostreure la gran quantitat de diners al llarg de quasi bé un any sense que Manel M. se n'adonés, ja que ell mateix ha declarat en l'acte del judici que diàriament era ell qui personalment quadrava la caixa, menys el mes de juliol en que va fer vacances", al·legant que el temps en el que s'afirma es van sostreure els diners no va ser d'un any sinó de quasi tres anys (des de l'1 de novembre de 1.991 al 5 de setembre de 1.994), havent declarat Manel M. que en quadrar la caixa va constatar l'existència d'irregularitats que no podien ser imputades a ningú més que a la caixa. El recurrent puntualitza que s'ha de tenir en compte en relació amb l'error de la Sentència: a) que la sostracció es va produir al llarg de quasi tres anys; b) que la sostracció es va produir no mitjançant apoderament de mercaderies, sinó mitjançant el furt de diners de la caixa; c) que un milió de pts de diners de la caixa no equival a un milió de pessetes de "stoc", tenint en compte el marge comercial de l'empresari. Que la sostracció es va anar realitzant successivament i un dia desapareixen 1.000 pts, un altre dia 500pts, i així al llarg de mesos i anys; sostraccions que són impossibles de detectar al moment. Al·lega també el recurrent "el valor provatori del document" signat per l'acusada, reconeixent l'import de les sostraccions, ja que aquell document, Manel M. el va elaborar seguint les instruccions del Servei de Policia. En quant al delictes major de denuncia falsa, el recurrent al·lega error en la valoració de la prova patit a la Sentència: Mª Àngels BARRERIA el 12 de setembre es va personar davant el Servei de Policia i va formular denuncia contra Manel M., imputant-li els delictes que considera acusació falsa; l'esmentada data no és casual, perquè precisament aquell dia expirava el termini que M. li havia donat perquè li tornés els diners furtats i com sigui que la prova dels fets negatius és impossible, conclou que l'acusació per fets no demostrats, ha de reputar-se falsa. Estimant que ha resultat acreditat el furt per la quantitat de 1.000.000.-

de pessetes, el recurrent al·lega la violació de les normes penals substantives "per la seva indeguda manca d'aplicació", en no condemnar la Sentència pels tipus penals que entén aplicables als fets que ha de considerar-se provats. Conclou sol·licitant la revocació de la Sentència i la condemna de Mª Àngels B.R. a la pena de sis mesos de presó condicional, condicionada a l'acompliment de la responsabilitat civil i al pagament al Manel M.I. de les sumes de 1.000.000.- pta en concepte de retorn de la suma furtada, de 100.000.- pta com a indemnització pel perjudici moral causat per la denuncia falsa i d'altres 200.000.- pta en concepte d'indemnització per les seves obligades absències del treball per atendre les gestions de la present causa i per haver hagut de confiar la defensa a un advocat amb les corresponents despeses.

IV.-RESULTANT: Que l'acusada Mª Àngels B.R. va formular recurs adhesiu per a sol·licitar es dictés una Sentència que, revocant la recorreguda, l'absolgués també de la contravenció penal per la que va ser condemnada. Per a fonamentar el seu recurs, al·lega la violació del dret fonamental de presumpció d'innocència i, respecte a la falta de prova del delictes de comportament sexual o contra la llibertat sexual que Mª Àngels B. va imputar a Manel M., manifesta que són fets de prova molt difícil, per succeir en la intimitat, i per això la Sentència en aquest punt és correcta. Respecte al delictes contra el patrimoni (la sostracció de diners per la que va ser acusada), afirma que va ser obligada per Manel M. a signar un document absurd, perquè no se sap d'on sorgeix aquesta xifra tant exacta de 1.000.000.- pts, sense que s'hagin aportat els tiquets de caixa dels dies que no quadrava la recaptació. Es absurd fer subscriure a un persona amb un salari tant baix un compromís de devolució d'aquells diners en una setmana. Mª Àngels B. és una jove tosca, ignorant, temerosa, que va ser fàcilment coaccionada per Manel M., el qual -com s'ha demostrat- es dedicava a obrir bosses de ma i a realitzar gravacions de les converses.

V.-RESULTANT: Que el Ministeri Fiscal es va oposar als recursos i considerant que la Sentència és ajustada a Dret va sol·licitar la seva confirmació. Manel M. no ha pogut acreditar la més mínima quantitat sostreta ni l'import de totes les sostraccions, que sembla fixat arbitràriament en la suma d'un milió de pessetes. No sembla raonable que puguin sostreure's cada dia petites quantitats sense que l'amo del negoci ho adverteixi ni és versemblant que, tancant Manel M. la caixa cada dia, no observi res fins tant temps després. Per això, la Sentència va afirmar que no s'ha provat la sostracció i ha aplicat el principi

pro reo correctament, sol.licitant el Ministeri Fiscal la confirmació de la Sentència.

FONAMENTS DE DRET

I.-CONSIDERANT: Que la Sentència recorreguda va absoldre a la processada Mª Àngels B.R. dels delictes majors de denuncia falsa i de furt amb abús de confiança, així com del delicte menor de furt amb abús de confiança que li eren imputats pel Ministeri Fiscal i per l'acusació particular, desestimant en aquest punt les acusacions, i la va condemnar com a autora d'una contravenció penal de furt amb abús de confiança a la pena d'un mes d'arrest condicional, a indemnitzar al querellant en la suma de cinquanta mil pessetes i al pagament de les despeses processals. Va interposar recurs contra l'esmentada Sentència el perjudicat Manel M. (quina acusació particular ja formula el seu escrit de qualificació amb tots els requisits que li són propis, com va explicar la Sentència d'aquest Tribunal Superior de data 7 de novembre de 1.995, recaiguda en la causa núm. 19-ED/91), per a sol.licitar es dictés Sentència revocant la recorreguda i condemnant a la processada pels delictes pels que havia estat formalment acusada a les penes i pagaments que va sol.licitar i han quedat exposats als antecedents d'aquesta Sentència. Es va adherir a la impugnació la processada Mª Àngels B. per a sol.licitar, aprofitant el recurs interposat per l'acusació, es dictés Sentència revocant la recorreguda on se l'absolgués també de la contravenció penal per la que havia estat condemnada. D'ambdues impugnacions se segueix que les qüestions a resoldre en aquesta Sentència són dues indicades, relatives a sí la Sentència ha de ser revocada per a acollir la condemna que pretén l'acusació particular o per a absoldre també a la processada de la contravenció penal per la qual va resultar condemnada, tot ell com a alternativa a la confirmació de la Sentència, tal com ha sol.licitat el Mgfc. Ministeri Fiscal.

II.-CONSIDERANT: Que, respecte al recurs de l'acusació particular, la seva pretensió no pot reeixir perquè és a ella a qui corresponia la càrrega de provar l'efectiva i real sostracció de la suma d'un milió de pessetes que atribueix a la seva ex-empleada, com igualment li corresponia provar la realitat dels danys i perjudicis que reclama i quina quantificació realitza segons càlculs estimats sense suport objectiu ni provatori. Per altra banda, inclòs acceptant l'explicació dels fets que estableix l'acusació particular, aquelles petites sostraccions dia a dia ("avui mil pessetes, demà cinc-

centes, etc...)") serien com a molt contravencions que no poden sumar-se entre sí per acabar constituint un delictes greu o menys greu, com sembla pretendre el recurrent. Com a molt podrien constituir una falta continuada de furt amb abús de confiança, sempre que es provés la realitat d'aquelles sostraccions, una per una, i la seva continuïtat en el temps. Per altra part, aquells actes aïllats de petites sostraccions (que el propi recurrent situa com a produïts al llarg de quasi tres anys), serien tots ells prescrits i s'hauria extingit respecte d'aquells fets aïllats l'acció penal corresponent. Així ha de sostenir-se, no només davant la manca de tota prova d'aquells fets, sinó que així es dedueix de les pròpies declaracions del perjudicat al judici oral, en manifestar que cada setmana observava la manca de petites quantitats (1.000, 2.000, 5.000 pts.), "que els fets van durar tres anys i pico" i "que el milió de pessetes (pel qual es va estendre el document) surt de les pròpies manifestacions de la BARREIRA", explicant els detalls de la redacció del document (realitzada pel querellant en data que ell reconeix que no és exacta): "li presentà el document, llegeix, dubta, no acaba de decidir-se i llavors li diu que ho té enregistrat i que si firmava no anava a la Policia", circumstàncies que unides a les que hi havia entre el perjudicat i l'empleada fan molt poc versemblant que el reconeixement de les sostraccions es fes espontàniament i lliure, responent a fets verídics i sense temor a cap coacció, sense perjudici de que, en tot cas, en la hipòtesi no provada de ser certes les petites sostraccions que sumades al llarg de les realitzades en els quasi tres anys farien en total el milió de pessetes, es tractaria de fets que aïlladament considerats serien simples contravencions que s'haurien de considerar prescrites en la seva major part i amb quina suma o continuació no podria integrar-se una figura delictiva. Pel que es refereix al delictes d'acusació o denuncia falsa (art. 110 del Codi Penal), són acceptables els raonaments del Ministeri Fiscal en el sentit de la total absència de prova, tant de la comissió dels fets com de la seva falsedat: ambdues versions contradictòries sense d'altres elements de prova que permetin concloure quina de les dues explicacions és falsa. Ens trobem davant fets que quan es produeixen solen cometre's en circumstàncies de total absència provatòria. I no és pot acceptar la tesis del recurrent perquè llavors davant qualsevol denuncia, querella o imputació que, encara que sigui verídica, no pot provar-se, s'hauria d'arribar a la conclusió de l'existència d'un delictes de denuncia falsa. Per tot això la Sentència recorreguda ha de considerar-se ajustada a la resultància provatòria de la causa i a la Llei.

III.-CONSIDERANT: Que pel que respecta al recurs interposat per l'acusada Mª Àngels B.R., també la Sentència ha de considerar-se ajustada a la Llei i a les proves, ja que la pròpia acusada va reconèixer en el judici que alguna sostracció havia pogut produir-se (contestant a preguntes del President va manifestar que "podien faltar com a màxim 5 o 6.000 pts.") D'aquí que el M. Iltre. Tribunal de Corts l'hagi condemnada per la contravenció penal de les petites sostraccions de diners de la caixa que la pròpia acusada va admetre com possiblement realitzades per ella, raó per la qual també respecte d'aquest recurs la Sentència ha de considerar-se ajustada a la Llei i correctament fonamentada.

IV.-CONSIDERANT: Que en no estimar-se cap dels dos recursos, les despeses han d'imposar-se proporcionalment a cada un dels recurrents.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, així com els Usos i Costums i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

D E C I D I M

1r.- Desestimem els Recursos de Suplicació interposats en la causa i rotlle de referència per Manel M.I. i Mª Àngels B.R..

2n.- Confirmem íntegrament la Sentència dictada pel M. Iltre. Tribunal de Corts en data 4 de març de 1.996.

3r.- Imposem als recurrents el pagament de les despeses processals ocasionades pel recurs.

4t.- Manem que la Causa sigui retornada al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.